

Broeder IVO

Trappist in Vitorchiano

Velen kennen Ivo DUJARDIN als de voormalige abt van het trappistenklooster Onze-Lieve-Vrouw van het Heilig Hart van Westmalle. Hij leidde er de gemeenschap van 1987 tot 2004. In 2008 trok hij als *padre cappellano* naar de trappistinnen van Vitorchiano, een bloeiende gemeenschap van 75 zusters op zowat tachtig kilometer ten noorden van Rome. KERK & leven ging met hem praten.

‘Elke roeping is puur genade, je kunt ze niet programmeren’

Bert CLAERHOUT

Eind augustus vierde Ivo DUJARDIN zijn 73ste verjaardag. Na zijn middelbaar onderwijs in Menen trad hij in bij de trappisten van Westmalle. Tijdens een retraite in Roeselare had hij een boekje over het trappistenleven gelezen waarna hij enkele maanden worstelde met de vraag: „Word ik door Hem geroepen?” Een bezoek aan Westmalle overtuigde hem. Zijn levenskeuze was meteen gemaakt.

–Waarom uitgeroepen trappist?

De manier waarop de orde via het gemeenschapsleven het geloof beleefd, sprak me aan, hoewel ik er geen vergelijkende studie over heb gemaakt. Mijn ouders waren wel verbijsterd toen ik het hen vertelde. Dat ik naar een slotklooster ging en dat ze me nog weinig zouden zien, stelde hen enorm teleur. Nochtans was mijn oudste broer toen al in Brugge aan zijn seminarieopleiding begonnen.

–In Westmalle was u prior, novicemeester en zeventien jaar abt. Waarom trad u af? En wat deed u daarna?

Ik voelde aan dat het genoeg was geweest en dat het goed was dat er iemand anders aan het hoofd kwam. Na mijn aftreden laste ik een sabbatperiode in en bezocht ik plaatsen met een spirituele uitstraling. Ik was onder meer te gast bij de monastieke gemeenschap van Enzo Bianchi in Bose en in tal van buitenlandse abdijen. In Vitorchiano verving ik ook een paar keer de *padre cappellano* tijdens zijn vakantie. Van het een kwam het ander en toen die zich in 2008 definitief terugtrok, kwam zowel vanuit de orde als vanuit de gemeenschap hier de vraag zijn taak over te nemen.

–Wat houdt dat concreet in, ‘padre cappellano’?

Ik ga voor in de eucharistie en sta in voor het sacrament van de verzoening, de biecht dus. Ook priesters en leken uit de omgeving kloppen bij me aan. Wie me kent, weet dat de liturgie me na aan het hart ligt. Voorgaan in de eucharistie is voor mij een dagelijkse bron van vreugde, al is het voorbereiden van een homilie altijd een moeilijke bevalling. Het kost tijd en moeite, maar de vreugde achteraf is groot. Ik dank de Heer dan voor de inzichten die Hij me heeft geschonken. Pas als je voelt dat je iets hebt gekregen, kun je het aan anderen doorgeven. Dat geldt ook voor een preek.

Broeder Ivo Dujardin: „Voorgaan in de eucharistie is voor mij een dagelijkse bron van vreugde.” © Archief Vitorchiano

–De biecht horen is een van uw andere kerntaken. Biechten is nochtans allesbehalve populair.

Jammer, want verzoening – met anderen, maar ook met jezelf en met God – is een van de meest betekenisvolle momenten in het leven. Je moet je zwakheden onder ogen zien en belijden, om vervolgens na te gaan welke stappen je kunt doen om een betere mens te worden en dichter bij God te komen. In die zin pleit ik voor een heroriëntering van de biecht. Het gaat niet om het vellen van een oordeel, noch om het afwegen van onze daden op een weegschaal. Belangrijker is dat we ons in de biecht aan Gods barmhartigheid toevertrouwen en dat we daaruit consequenties trekken voor ons dagelijkse gedrag.

–Feitelijk leeft u hier niet met, maar naast de communautiteit. Mist u het gemeenschapsleven van de trappisten niet?

Het overgrote deel van de dag leef ik inderdaad alleen, ik eet zelfs alleen. Na in Westmalle vijftig jaar lang alles met mijn medebroeders te hebben gedeeld, is dit voor mij een nieuwe vorm van monastiek leven die veel weg heeft van een kluizenarsbestaan. Het is een uitdaging te ontdekken wat God met ons voorheeft en om

mee te zoeken hoe we de monastieke spiritualiteit ook in andere omstandigheden kunnen beleven. „We zijn tenslotte allen Gods medewerkers”, zei Paulus.

„Een kluizenaar kan maar in stilte leven als hij zich met de hele wereld verbonden voelt”

–De abdij van Vitorchiano telt 75 trappistinnen, onder wie zeventien jonge zusters in vorming. Van hieruit werden ook meerdere andere kloosters gesticht, van Tsjechië over Venezuela tot Indonesië. Wat is het geheim van Vitorchiano?

Ik denk niet dat er een geheim is. Uiteraard is een authentiek leven belangrijk, een ongezonde plant kan nooit nieuwe loten voortbrengen. Toch zijn er ook gemeenschappen waar zeer authentiek wordt geleefd, die geen roepingen kennen. Dat bewijst dat je roepingen niet kunt programmeren. Elke nieuwe roeping is puur genade. Je mag overigens niet denken dat de abdij van Vitorchiano

model staat voor het religieuze leven in Italië. De Kerk maakt hier even moeilijke tijden door als bij ons en veel contemplatieve gemeenschappen vechten voor hun overleving.

–Tot slot: hoe betrokken volgt u hier de actualiteit uit België en het wereldnieuws?

Van op enige afstand, uiteraard. Daardoor dringt alle informatie op een andere manier tot je door. Dat betekent niet dat het je minder intens raakt, integendeel. Wat er het afgelopen anderhalve jaar met de Belgische Kerk is gebeurd, heeft me diep bedroefd. Dat geldt ook voor de politieke ontwikkelingen.

Een kluizenaar kan maar in stilte leven als hij tegelijk in gemeenschap met de hele wereld leeft. Dat wil niet zeggen dat hij voortdurend op zoek moet naar de meest recente informatie, wel dat hij biddend verbonden leeft met allen – met vriend en vijand. Het evangelie leert dat we onze vijanden moeten liefhebben en ook voor hen moeten bidden. Toen het nieuws van de dood van Osama bin Laden bekend werd, heb ik in de mis voor hem laten bidden. Uitgeroepen een Amerikaanse zuster kwam mij als eerste daarvoor bedanken.